

UČNI NAČRT

Učni predmet	Razred	Smer	Tedensko št. ur
Analizna kemija in instrumentalna analiza	5.	KB	4 (2 + 2 lab)

OPREDELITEV PREDMETA

SPLOŠNI CILJI, VLOGA IN SPECIFIČNE KOMPETENCE

Dijak/inja na koncu petega letnika zna opazovati, opisovati in presojeti naravne pojave. Sodeluje v sklopu skupinskega dela in je sposoben/a sprejemanja odgovornosti in realizacije danih nalog v predvidenem roku. Zna poslušati mnenje drugih, a zna tudi svoje mnenje samostojno izraziti in ga utemeljevati. Razume predelano snov in jo smiselno in tekoče zna podati v pravilni obliki, bodisi pisni kot ustni. Obvlada osnovno znanstveno terminologijo in jo pravilno uporablja pri predelanih vsebinah. Sposoben/a je poglobljenega razmišljanja in logičnega sklepanja. Je znanstveno rigorozen/a, natančen/a in urejen/a. Sposoben/a je povezovanja učnih vsebin tudi medpredmetno. Razvije odgovoren odnos do varnega eksperimentalnega dela in skrb za biokemijsko varnost in pozna pravila za strokovno odstranjevanje odpadkov. Zna vzorčevati in beležiti podatke in jih zna analizirati ter rezultate analiz in opazovanj zna tolmačiti. Pogloblja zavedanje o pomenu poznavanja lastnosti snovi za njihovo ustrezno uporabo. Spozna vlogo znanstvenih predmetov za varstvo okolja in družbeno-gospodarski razvoj. Predvidene so tri ure na teden soprisotnosti s profesorjem praktičnega pouka.

UČNE OBLIKE IN METODE

Pri podajanju učnih vsebin se bomo v glavnem posluževali dela z profesorjevimi zapiski v digitalni obliki, računalniških predstavitev in frontalne metode, pri kateri pa bodo dijaki vedno aktivno soudeleženi. Pouk bo pogosto potekal tudi v obliki debate, strukturiranih pogovorov in problemskega pouka, ki angažira dijake in jih navaja k racionalnemu razmišljanju, analizi in sintezi znanja. Nekatere vsebine bomo razširili z branjem člankov, sestavljanjem shem in miselnih vzorcev ter poglobljanjem z deskanjem na spletu. Posamezna poglavja bomo skušali med

seboj primerjati in nove teme povezovati z že usvojenimi. Pri določenih predmetih bomo pozorni na medpredmetne povezave. Pri nekaterih modulih bodo dijaki z individualnim ali skupinskim delom sami iskali vire in obnavljali ali sintetizirali tekste. Delo bo potekalo tudi v obliki domačih nalog in raziskav, ki jih bodo dijaki/inja pošiljali/e tudi po spletu.

DIDAKTIČNI SKLOPI	CILJI	VSEBINE	ČAS IZVAJANJA	MEDPREDMETNE POVEZAVE
ELEKTROKEMIJSKE ANALIZNE METODE	Spoznavanje osnov potenciometrije in konduktometrije	Uvod in klasifikacija elektrokemijskih metod Potenciometrija Konduktometrija	Prvo dvomesečje	
KROMATOGRAFIJA	Spoznavanje osnovnih tehnik kromatografije Spoznavanje delovanja in uporabe GC in HPLC kromatografija	Dinamika ločevanja in kemijsko-fizikalni mehanizmi ločevanja Kromatografske tehnike Kromatogram, fizikalne količine in osnovni parametri Plinska kromatografija GC in tekočinska kromatografija visoke ločljivosti HPCL	Prvo dvomesečje	
SPEKTROSKOPIJA	Spoznavanje osnov in važnejših tehnik spektroskopije za uporabo pri kvalitativnih in kvantitativnih analizah okolja	Notranja energija atomov in molekul, interakcija med sevanjem in snovjo, selekcijska pravila	Drugo dvomesečje	Organska kemija in biokemija spektroskopija
ABSORPCIJSKA SPEKTROSKOPIJA		Atomska absorpcijska spektroskopija AAS: Lambert - Beerov zakon, atomski absorpcijski spektri, širitev spektralnih črt, sistemi	Drugo dvomesečje	Organska kemija in biokemija spektroskopija

		atomizacije (FAAS in GFAAS) Molekulska absorpcijska spektroskopija UV - vidna: elektronski prehodi, absorpcija organskih spojin in koordinacijskih spojin		
EMISIJSKA SPEKTROSKOPIJA		Atomska emisijska spektroskopija AES: plamenska emisijska s. FES in plazemska emisijska s. ICP Molekulska luminiscenca: fluorescenca in fosforescenca	Drugo dvomesečje	
KEMIJA STRATOSFERE	Spoznavanje vzrokov za tanjšanje ozonske plasti, kronološko prvi globalni okoljski problem	Atmosferski plini, absorpcija svetlobe iz strani molekul Ozonski plašč in ozonske luknje: nastanek in katalitska razgradnja ozona v stratosferi Kemijske snovi antropogenega izvora, ki povzročajo razgradnjo ozona	Tretje dvomesečje	
KEMIJA ONESNAŽEVANJA ZRAKU NA ZEMELJSKI POVRŠINI	Spoznavanje pomena kemije onesnaževanja zraku pri načrtovanju posegov za znižanje le-tega	Kemijske reakcije plinov v atmosferi Urbani ozon in proces nastanka fotokemijskega smoga Prašni delci in aerosoli Toksične in radioaktivne snovi Onesnažen zrak v zaprtih prostorih	Tretje dvomesečje	Biologija, mikrobiologija in tehnologije nadzora okolja kemija troposfere in stratosfere, zračni polutanti. Organska kemija in biokemija polutanti in kroženja elementov Okoljska fizika onesnažen zrak v zaprtih prostorih: radon
ONESNAŽEVANJE VODA	Spoznavanje problematik	Vzroki in vrste kontaminacije	Tretje dvomesečje	

	vezanih na onesnaževanje voda	Čiščenje vode		
TLA	Spoznavanje sestave, fizikalno-mehanskih in kemijskih značilnosti tal	Sestava tal, minerali in organske spojine Fizikalno-mehanske in kemijske lastnosti tal	Tretje dvomesečje	Organska kemija in biokemija kroženja elementov
ODPADKI	Spoznavanje različnih načinov klasifikacije odpadkov in soočanje s problematiko reciklaže	Klasifikacija, kodeks CER, sistem SISTRI, odpadki kot energetski in gospodarski vir, reciklaža	Četrto dvomesečje	Biologija, mikrobiologija in tehnologije nadzora okolja ločevanje odpadkov
KEMIJSKE ANALIZE OKOLJA	Spoznavanje kvalitativnih in kvantitativnih analiznih tehnik in metod za določanje različnih vrst snovi v zraku, vodi, tleh in smeteh	Zrak: določanje ogljikovega monoksida, dušikovih oksidov, BTEX-ov, benzopirena, žveplovega dioksida, ozona, prašnih delcev in kovin Voda: določanje hidrogen karbonatov, kloridnih ionov, nitratov, sulfatov, ionov kovin prve in druge skupine, nitritov, amoniaka, fosfatov, analize COD in TOC Tla: določanje pH in vlažnosti vzorca, določanje karbonatov, organskih spojin, organskega dušika, fosforja, kalija in drugih elementov, ki jih mikroorganizmi lahko vključijo v svoj metabolizam Odpadki in tipologija njihovih analiz: blagoznanstvena klasifikacija, razvrščanje glede na kemijsko-fizikalne lastnosti, iskanje in določanje	Četrto dvomesečje	Biologija, mikrobiologija in tehnologije nadzora okolja kemijske analize na vodi, kemijske analize tal, kemijske analize polutantov ozračja, kemijske analize odpadkov. Organska kemija in biokemija polutanti in kroženja elementov

		nevarnih snovi za klasifikacijo po normativi, določanje potencialne nevarnosti za okolje		
UČINEK TOPLE GREDE IN GLOBALNO SEGREVANJE	<p>Spoznavanje Zemeljskega energetskega ravnotežja</p> <p>Spoznavanje učinka različnih toplogrednih plinov</p> <p>Spoznavanje problema globalnega segrevanja</p>	<p>Vir Zemeljske energije Nihanje temperature v zgodovini Zemeljske energetske emisije Toplogredni plini: absorpcija in emisija energije ter termični IR Globalno segrevanje Geoinženirstvo za boj proti globalnemu segrevanju</p>	Drugo polletje (8 ur)	Državljska vzgoja
OBLIKOVANJE STROKOVNIH BESEDIL	Navajanje dijakov k uporabi ustreznih vzorcev strokovnega pisanja, navajanje dijakov k pravilnemu citiranju virov in strokovne literature, seznanjanje dijakov s spletnimi orodji pisanja znanstvenih in strokovnih besedil, razvijanje znanstvenega mišljenja in natančnega pisnega in ustnega oblikovanja besedil	Strokovno besedilo, znanstveno in poljudnoznanstveno besedilo, znanstvena terminologija, različni standardi navajanja virov, laboratorijska poročila	Celo leto	Slovenski jezik in književnost Italijanski jezik in književnost Angleščina
BRANJE	<p>Spoznavanje romanov in drugih knjig z znanstvenimi vsebinami</p> <p>Razumevanje povezave znanstvenih napredkov z zgodovino in današnjim življenjem</p> <p>Spodbujanje branja</p> <p>Spodbujanje zanimanja za znanost</p>	Branje knjige avtorja Primo Levi Il sistema periodico	Celo leto	Italijanski jezik in književnost ostali znanstveni predmeti

PRAKTIČNI POUK				
Potenciometrična titracija	Spoznavanje tehnike, aparature in pribora potenciometrične titracije	Potenciometrično merjenje pH Redoks potenciometrična titracija Aplikacije	Prvo dvomesečje	
Konduktometrija	Spoznavanje tehnike, aparature in pribora konduktometrične titracije	Prevodnost raztopin Konduktometrična titracija Aplikacije	Drugo dvomesečje	
UV-vis in kolorimetrija	Spoznavanje tehnike, aparature in pribora uporabe kolorimetra	Spektroskopske metode (UV, VIS) Uporaba kolorimetra Aplikacije	Tretje dvomesečje	
Kemijske analize okolja	Pridobivanje eksperimentalne veščine in veščine terenskega dela za analizo zraka, vodnih virov in zemlje	Okoljske analiza naravnih virov: zrak, voda, zemlja Osnove laboratorijskega in terenskega dela	Četrto dvomesečje	

Vsebine v krepkem tisku so temeljne.

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE

MINIMALNI STANDARDI ZNANJA, SPRETNOSTI IN VEŠČIN

Ob zaključku petega letnika dijak/inja:

- pozna osnove elektrokemije in njihovo aplikacijo v potenciometriji in konduktometriji
- pozna osnove kromatografije ter kromatografske tehnike, fizikalne količine in parametre
- opiše delovanje GC in HPLC kromatografije
- pozna osnove spektroskopije ter razliko med absorpcijsko in emisijsko spektroskopijo
- zna opisati obravnavane spektroskopske tehnike

- pozna naravne fizikalne pojave in važnejše naravne kemijske reakcije v stratosferi in troposferi
- pozna učinek polutantov v zraku, vodah in tleh
- pozna učinek različnih toplogrednih plinov in z njimi povezano problematiko globalnega segrevanja (državljska vzgoja)
- opiše kemijske analize okolja (zrak, voda, tla in odpadki)
- obvlada osnovne temelje obravnavanih laboratorijskih vaj

Viri:

- Decreto del Presidente della Repubblica 15 marzo 2010. Regolamento recante norme per il riordino degli Istituti tecnici. Pridobljeno s <https://www.gazzettaufficiale.it/gunewsletter/dettaglio.jsp?service=1&datagu=2010-06-15&task=dettaglio&numgu=137&redaz=010G0110&tmstp=1276687571279>
- Istituti tecnici. Linee guida per il passaggio al nuovo ordinamento. Pridobljeno s https://www.indire.it/lucabas/lkmw_file/nuovi_tecnici/INDIC/_LINEE_GUIDA_TECNICI_.pdf
- Settore tecnologico. Secondo biennio e quinto anno. Area di istruzione generale. Supplemento ordinario n. 60 alla Gazzetta Ufficiale. 30. 3. 2012. Allegato A.2
Pridobljeno s https://www.gazzettaufficiale.it/do/atto/serie_generale/caricaPdf?cdimg=12A0329000100010110004&dgu=2012-03-30&art.dataPubblicazioneGazzetta=2012-03-30&art.codiceRedazionale=12A03290&art.num=1&art.tiposerie=SG

Datum: 30. 6. 2021